

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันแนวคิดในการพัฒนาการศึกษาที่สำคัญของชาติประการหนึ่ง คือการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียน รู้จักการเรียนรู้ และรู้จักการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ในรูปแบบที่หลากหลาย และเรียนรู้ได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต (แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8, 2539) ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาของการศึกษานอกระบบโรงเรียน ที่กล่าวไว้ว่า การศึกษาคือชีวิต ชีวิตคือการศึกษา มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักใช้ความคิด รู้จักตัดสินใจ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง ช่วยเหลือตนเองได้ (เกียรติวรรณ อมาตยกุล, 2530) ดังนั้นการจัดการศึกษาเพื่อสนับสนุนแนวคิดดังกล่าวให้ประสบผลสำเร็จ จะอาศัยเพียงการจัดการศึกษาในโรงเรียนอย่างเดียวไม่ได้ เพราะไม่สามารถตอบสนองความต้องการการเรียนรู้ของประชาชนได้อย่างกว้างขวางและทั่วถึง จำเป็นต้องอาศัยการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีความหลากหลาย ยืดหยุ่น และสามารถตอบสนองความต้องการด้านการเรียนรู้ของประชาชน และสนองต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อส่งเสริมให้การจัดการศึกษาของชาติมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

กรมการศึกษานอกโรงเรียนมีนโยบายและวิสัยทัศน์ที่สำคัญประการหนึ่ง คือการแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานของภาครัฐ รัฐวิสาหกิจและภาคเอกชนในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน โดยมุ่งให้การเรียนรู้เป็นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวและแสวงหาได้โดยง่ายสำหรับคนทั่วไป ให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ทุกครอบครัว ชุมชน สถานศึกษา สถาบันศาสนา สถานประกอบการ เอกชน เอกชน องค์การภาครัฐ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งจัดอยู่ในรูปแบบของศูนย์การเรียนรู้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2540: 3)

ศูนย์การเรียนรู้ เป็นรูปแบบหนึ่งในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน เพราะศูนย์การเรียนรู้เป็นศูนย์รวมการจัดกิจกรรมการศึกษาตลอดชีวิต เพื่อกระจายโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนให้กว้างขวางทั่วถึงและครอบคลุมทุกพื้นที่ ตลอดจนเป็นแหล่งบริการชุมชนในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งจะก่อให้เกิดสังคมการเรียนรู้และการพึ่งพาตนเอง เป็นศูนย์กลางการจัดกิจกรรมการศึกษานอก

โรงเรียนสามัญหลักสูตรประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายทุกวิธีเรียน การศึกษาสายอาชีพ การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต การศึกษาตามอัธยาศัย และส่งเสริมการศึกษาในระบบโรงเรียน (กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2540: 2) บทบาทหน้าที่สำคัญของศูนย์การเรียนรู้ก็คือ "ตอบสนองความต้องการและการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป"(กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2539: 16)

กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้กำหนดหน้าที่ของศูนย์การเรียนรู้ 10 ประการคือ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2539: 18)

1. เป็นสถานที่เพื่อการเรียนรู้
2. เป็นสถานที่เพื่อการศึกษาและฝึกอบรม
3. เป็นที่จัดกิจกรรมทั่วไปของชุมชน
4. เป็นที่จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชน
5. ใช้จัดบริการให้คำปรึกษาและแนะแนว
6. ใช้ในการฝึกอบรมของกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษา

ต่อเนื่องของบุคคล

7. เป็นศูนย์ข่าวสารข้อมูลทางการศึกษาและประสานงาน
8. เป็นแหล่งให้บริการข่าวสารข้อมูลสำหรับชุมชน
9. เป็นสถานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
10. เป็นสถานที่จัดการศึกษาตามวิสัยทัศน์สำหรับอนาคต

จากตารางสรุปจำนวนศูนย์การเรียนรู้ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2540 กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ขึ้นทั้งหมด จำนวน 1,002 ศูนย์การเรียนรู้ และได้จำแนกจำนวนศูนย์การเรียนรู้ออกเป็น 3 ประเภทคือ 1) ศูนย์การเรียนรู้ในสถานศึกษา จำนวน 324 ศูนย์การเรียนรู้ 2) ศูนย์การเรียนรู้ในหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน จำนวน 66 ศูนย์การเรียนรู้ และ 3) ศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน จำนวน 612 ศูนย์การเรียนรู้

แนวทางของการจัดการบริหารศูนย์การเรียนรู้ ถือเอาสถานที่เป็นตัวกำหนดรูปแบบดังต่อไปนี้ 1) ศูนย์การเรียนรู้ที่จัดตั้งขึ้นในสถานศึกษา เช่น โรงเรียนเทศบาล โรงเรียนมัธยม โรงเรียนประถม ศูนย์การเรียนรู้ดังกล่าวนี้ จะให้บริการการศึกษากลุ่มเป้าหมายทั่วไป และมีชื่อเรียก

ศูนย์การเรียนรู้ตามชื่อของสถานศึกษานั้นๆ 2) ศูนย์การเรียนรู้ที่จัดตั้งขึ้นในสถานที่ราชการ หรือองค์กรอื่นใดที่มีใช่เป็นสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน อาทิ ในค่ายทหาร ในเรือนจำ ในสถานประกอบการ ศูนย์การเรียนรู้ประเภทนี้ จะให้บริการแก่กลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะที่พลาดและขาดโอกาสทางการศึกษาในระบบ ศูนย์การเรียนรู้ดังกล่าวมีชื่อเรียกตามสถานที่ 3) ศูนย์การเรียนรู้ที่จัดตั้งในชุมชน ในวัด หรือศาสนสถานต่างๆ ศูนย์การเรียนรู้ดังกล่าวนี้จะทำหน้าที่ให้บริการความรู้ ข่าวสารข้อมูลและการศึกษานอกระบบโรงเรียนแก่ประชาชนในชุมชนนั้นๆ ศูนย์การเรียนรู้ดังกล่าวมีชื่อเรียกตามชื่อของสถานที่นั้นๆ (ศูนย์การเรียนรู้เครือข่ายการศึกษาเพื่อชีวิต, แนวหน้า 9 พ.ย.38: 22)

ศูนย์การเรียนรู้ในชุมชนเป็นศูนย์การเรียนรู้หนึ่ง จัดตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาชุมชนโดยการจัดโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้แก่ประชาชนทุกคนในชุมชน กิจกรรมของศูนย์การเรียนรู้อาศัยชุมชนเป็นหลักและยึดหลักการของประชาธิปไตย เพื่อตอบสนองความต้องการของแต่ละบุคคล และสอดคล้องกับวิถีการดำรงชีวิตที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ศูนย์การเรียนรู้สามารถอาศัยเครือข่ายต่างๆ ที่มีอยู่ในชุมชน (กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2540: 6) ศูนย์การเรียนรู้จึงเป็นจุดรวมที่สำคัญในการพัฒนาชุมชนด้วยการศึกษาตลอดชีวิต (กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2539: 131)

ศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน ถือกำเนิดจากการที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนมีนโยบาย ปรับปรุงที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านให้เป็นแหล่งความรู้ ตระหนักว่าจะทำให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้ อันเป็นประโยชน์ต่อตนเองและชุมชนมากขึ้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคเหนือร่วมกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในเขตภาคเหนือและในบางจังหวัดในเขตภาคกลาง จัดให้มีแหล่งความรู้ในหมู่บ้านขึ้น โดยเชื่อว่าสังคมชนบทยังขาดการเชื่อมโยงระหว่างข่าวสารข้อมูลของรัฐบาลกับประชาชนจึงจำเป็นต้องหาแนวทางแก้ไข ฉะนั้นแหล่งความรู้หมู่บ้าน จึงได้เกิดใน 4 ลักษณะ คือ แหล่งความรู้ที่พัฒนามาจากที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน แหล่งความรู้ที่จัดในวัด จัดในโรงเรียน และจัดในที่สาธารณะหรือมีผู้บริจาค โดยจัดให้สอดคล้องกับความต้องการของคนในหมู่บ้าน เช่น จัดเป็นมุมต่างๆ อาทิ มุมเด็ก มุมอาชีพ มุมวิชาการ มุมบันเทิง มุมหนังสือพิมพ์ เป็นต้น การดำเนินการครั้งแรก ให้นักศึกษาผู้ใหญ่ทางวิทยุไปรษณีย์ ร่วมกับองค์กรต่างๆ เช่นวัด โรงเรียน ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน โดยไม่ต้องใช้งบประมาณในการจ้างคนดูแล (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2535: 1-7) ใช้สื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อพื้นบ้าน และสื่อเทคโนโลยี

เช่น วิทยุ โทรทัศน์ เทป วีดีโอ ให้บริการ ให้ประชาชนเลือกเรียนจากสื่อต่างๆในสาขาต่างๆ อาทิ เกษตร อนามัย บันเทิง ปกครอง อื่นๆ ตามความสนใจ โดยเลือกเรียนเมื่อใดก็ได้ การพัฒนาแหล่ง ความรู้หมู่บ้าน ยึดหลักการให้ประชาชนเป็นผู้จัดตั้งดูแล โดยมีหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และ ประชาชนร่วมมือกันให้การสนับสนุน (บุญเลิศ มาแสง, 2530: 48)

สิ่งสำคัญในการดำเนินงานเกี่ยวกับศูนย์การเรียนนั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการเกี่ยวกับศูนย์การเรียน จะต้องระมัดระวังในการเลือกสถานที่ในการจัดตั้งให้เหมาะสม (กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2539: 67) และองค์ประกอบที่ควรคำนึงถึง ด้านสภาพแวดล้อม ที่ควรให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกได้แก่ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ (Physical Environment) เนื่องจากงานวิจัยทางการศึกษาพบว่า การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญ และส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาทุกระดับ (พันทิพา ดิงศภทิพย์, 2530 ; สัจด์ อุทวานันท์, 2527: 17) การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ อันได้แก่ อาคารสถานที่ บริเวณ สิ่งแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในการบริการการศึกษา จำเป็นต้องคำนึงถึงการพัฒน ปริมาณและคุณภาพ ของสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและตอบสนองต่อ วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (ภิญโญ สาธร, 2523: 357)

ดังนั้น การศึกษาเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ควรเป็นไปเพื่อสนับสนุน เป้าหมายของการจัดการศึกษาแต่ละระดับ โดยยึดตัวผู้ใช้สภาพแวดล้อมทางกายภาพนั้นเป็นหลัก ในการพิจารณา ทั้งนี้พฤติกรรมของผู้ใช้สภาพแวดล้อมถูกกำหนดโดยองค์ประกอบของสรีรวิทยา บุคลิกภาพและอิทธิพลของสังคมและวัฒนธรรมของผู้ใช้ (วิมลสิทธิ์ หรยางกูร, 2537) จะเห็นได้ว่า สภาพแวดล้อมทางกายภาพ จะต้องทำหน้าที่ในการตอบสนองต่อตัวผู้ใช้สภาพแวดล้อมนั้น สำหรับในด้านการเรียนการสอนก็จะหมายถึง ผู้เรียนและผู้สอนนั่นเอง

ซูซาน วอง (Shousan Wang, 1994) ได้กล่าวไว้ว่า ปรัชญาพื้นฐานขององค์การและ การจัดการศูนย์การเรียนรู้ จะต้องทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุดในเรื่องของ ประโยชน์ใช้สอย ทรัพยากรการเรียนรู้ต่างๆ และการควบคุมสถานที่ตั้งควรใช้ทุกๆ พื้นที่ให้คุ้มค่า มากที่สุด การพิจารณาคุณภาพของศูนย์การเรียนรู้ใดๆจะรวมไปถึงประโยชน์ การให้บริการ สถานที่ตั้ง ผู้ให้คำปรึกษา (ผู้เชี่ยวชาญ) และระเบียบการที่เป็นมาตรฐาน นับเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ซึ่ง สอดคล้องกับ ทวีป อภิลิทธิ์ (2531: 41) ที่กล่าวว่า การจัดสภาพสิ่งแวดล้อมภายในศูนย์การศึกษา

นอกโรงเรียนจังหวัดทุกจุด นับตั้งแต่การจัดการจัดบริเวณ การปลูกต้นไม้ การจัดอาคารสถานที่ การจัดมุมต่างๆ การจัดกิจกรรมทุกประเภท ก็ต้องเป็นไปหรือเอื้อต่อการเรียนรู้ของบุคคลที่เข้าสัมผัสกับศูนย์ทั้งสิ้น

ในการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ผ่านมา ก่อให้เกิดปัญหาการมุ่งสนองแต่ประโยชน์ใช้สอยในเชิงปริมาณ แต่เพียงอย่างเดียว วิมลสิทธิ์ ทรายางกูร (2537) ได้ให้ความคิดเห็นไว้ว่า "ปัจจุบันสภาพแวดล้อมทางกายภาพไม่ได้มีความสัมพันธ์อย่างลึกซึ้งกับระบบคุณค่าที่ยึดถือตามวัฒนธรรมทางจิตใจ แต่มักสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของวัฒนธรรมทางวัตถุทำให้มีความแตกแยกกันทางสังคม และมีความแตกต่างกัน ในระบบคุณค่าที่ยึดถือ "ด้วยเหตุที่สภาพแวดล้อมทางกายภาพถูกสร้างขึ้นโดยมนุษย์ และมีผลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ที่อยู่ในสภาพแวดล้อมนั้นเอง" บัคมินสเตอร์ ฟูลเลอร์ (Buckminster Fuller) นักสร้างสรรค์ผู้ยิ่งใหญ่ของโลก ผู้ยิ่งใหญ่ในทางสถาปัตยกรรมกล่าวไว้ดังนี้ว่า "หากเราสามารถออกแบบสภาวะแวดล้อมได้เหมาะสมก็ย่อมอำนวยความสะดวก ให้ผู้ใหญ่และเด็ก ได้เจริญเติบโต พัฒนาการอย่างปลอดภัย โดยประพฤติดีปฏิบัติตนได้สมเหตุสมผลด้วย" (Dale, 1972: 6)

การให้ความสำคัญด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของศูนย์การเรียนรู้ในชุมชนนั้น เนื่องจากปัจจุบันศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน จัดตั้งขึ้นหลากหลายสถานที่ เช่น วัด ศาลากลางบ้าน ศูนย์เยาวชน อาคารเอนกประสงค์ขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งจะเห็นว่ามีความหลากหลายมาก ในการดำเนินการเกี่ยวกับศูนย์การเรียนรู้ในชุมชนควรมีรูปแบบการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับศูนย์การเรียนรู้โดยทั่วไปแล้วนั้น เป็นการศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพ และปัญหา ความต้องการเกี่ยวกับศูนย์การเรียนรู้ ตลอดจนการพัฒนารูปแบบศูนย์การเรียนรู้ชุมชน-ชายแดน ซึ่งเป็นการศึกษาเฉพาะรายกรณี สำหรับงานวิจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพนั้น มีเพียง พันทิพา ดิงศภทิพย์ (2534) ที่ศึกษาเฉพาะรายกรณีศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ยังไม่มีการศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพสำหรับศูนย์การเรียนรู้โดยเฉพาะ ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพของศูนย์การเรียนรู้ที่จัดในชุมชน ว่าปัจจุบันมีการจัดสภาพแวดล้อมอย่างไร พร้อมทั้งศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพสำหรับศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยนำข้อมูลจากการสำรวจ จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ตลอดจนหลักการ และทฤษฎี มารวมกันเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สำหรับศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพของศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ของศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน
3. เพื่อนำเสนอรูปแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพสำหรับศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ศูนย์การเรียนรู้ที่ทำการสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เป็นศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน เฉพาะที่ได้รับรางวัลศูนย์การเรียนรู้ ตัวอย่างอันดับ 1 ของจังหวัดในปี พ.ศ.2540 ตามเกณฑ์ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ไม่รวมศูนย์การเรียนรู้ที่ตั้งอยู่ในสถานศึกษา บริษัท ห้างสรรพสินค้า และเรือนจำ
2. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในและภายนอก ของศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน โดยมุ่งศึกษา 5 องค์ประกอบคือ
  - 2.1 ลักษณะที่ตั้งของศูนย์การเรียนรู้
  - 2.2 รูปทรงและขนาดของศูนย์การเรียนรู้
    - 2.2.1) รูปทรงของศูนย์การเรียนรู้
    - 2.2.2) ความกว้างและความยาวของศูนย์การเรียนรู้
  - 2.3 สื่อการเรียนการสอน
    - 2.3.1) ชนิดของสื่อ
    - 2.3.2) ลักษณะการจัดวาง
  - 2.4 การจัดโต๊ะเก้าอี้
    - 2.4.1) ลักษณะการจัดวางโต๊ะ
    - 2.4.2) ลักษณะการจัดวางเก้าอี้
  - 2.5 การจัดบริเวณและการจัดสวน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน หมายถึง แหล่งความรู้ที่ให้บริการทางการศึกษาแก่กลุ่มเป้าหมาย และผู้สนใจ โดยศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อต่างๆ บริการการเรียนการสอนทางไกล ผ่านดาวเทียม การแนะแนวการเรียนการสอน ตลอดจนเป็นศูนย์กลางข่าวสารข้อมูล และพบกลุ่ม โดยจัดตั้งตามสถานที่ต่างๆ ซึ่งไม่ได้อยู่ในสถานศึกษา

รูปแบบ หมายถึง การจำลองการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพแบบไฮโคนิค ซึ่งนำเสนอด้วยภาพและคำอธิบาย

สภาพแวดล้อมทางกายภาพ หมายถึง สิ่งที่เป็นรูปธรรมต่างๆที่ได้รับการจัดทำขึ้น เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกในศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน ทั้งภายนอกและภายใน ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ ลักษณะที่ตั้ง รูปทรงและขนาดของศูนย์การเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน การจัดโต๊ะและเก้าอี้ การจัดบริเวณและสวน

ลักษณะที่ตั้งของศูนย์การเรียนรู้ หมายถึง ลักษณะภูมิศาสตร์ที่ศูนย์การเรียนรู้ตั้งอยู่ รวมถึงการคมนาคม

รูปทรงและขนาดของศูนย์การเรียนรู้ หมายถึง ความกว้าง ความยาวของศูนย์การเรียนรู้ และขนาดของศูนย์การเรียนรู้ที่คิดเป็นตารางเมตร

สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งต่างๆที่นำมาใช้ประกอบการเรียนรู้ ในศูนย์การเรียนรู้

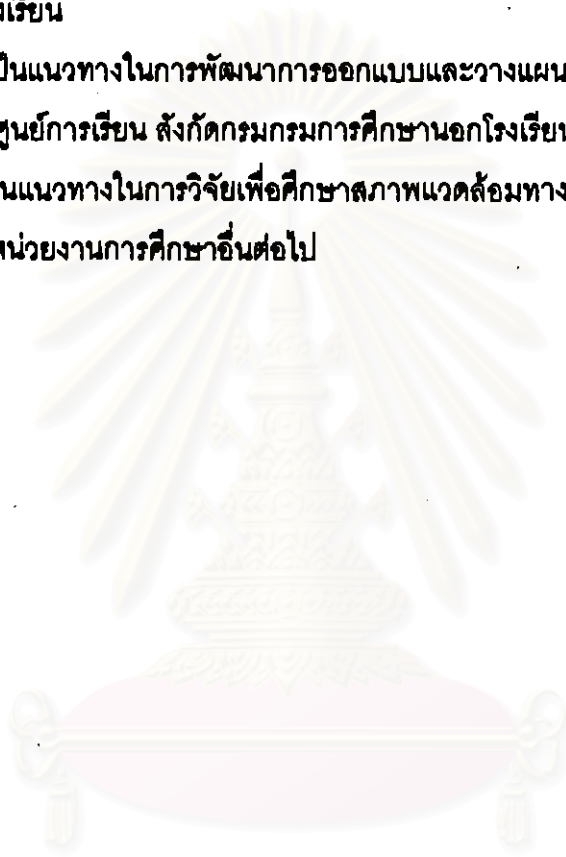
การจัดโต๊ะเก้าอี้ หมายถึง ตำแหน่งการจัดวางโต๊ะกับเก้าอี้

การจัดบริเวณและสวน หมายถึง การตกแต่งบริเวณพื้นที่รอบนอกของศูนย์การเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยต้นไม้และสิ่งประกอบ รวมถึงต้นไม้ที่ให้ร่มเงา ไม้เลื้อย สนามหญ้า สวนสมุนไพร พืชสวนครัว สนามหญ้า เรือนเพาะชำ สนามเด็กเล่นตลอดจนเครื่องเล่นสนามเด็กเล่นที่ประดิษฐ์จากวัสดุท้องถิ่น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคาดว่าจะได้รับประโยชน์ดังนี้

1. ได้รูปแบบการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพสำหรับศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน
2. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการออกแบบและวางแผนการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สำหรับศูนย์การเรียนรู้ สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน
3. เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพสำหรับศูนย์การเรียนรู้ สังกัดหน่วยงานการศึกษาอื่นต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย